

a jejímu manželu sporné pozemky, nelze žalobkyni odepřítí žalobní nárok. Ježto však žalovaní v odvolacím sdělení brojili proti hodnocení důkazů, na základě něhož prvý soud měl za zjištěno, že se mezi spornými stranami stala zřizovací smlouva též o sporných pozemcích pocházejících z přídělu, a odvolací soud se tímto skutkovým zjištěním a hodnocením důkazů prvního soudu vůbec nezabýval, bylo rozhodnouti, jak shora uvedeno.

Čís. 16590.

Čl. 55 obch. zák. nelze užití tam, kde hledíc na zákonné vymezení objemu plné moci, nemá vnitřní omezení obchodní plné moci účinku proti třetím osobám a tedy nejde o překročení zákonné plné moci.

Vedoucí úředník prodejny, ustanovený k samostatnému uzavírání obchodů (čl. 47 obch. zák.), neručí třetí osobě podle čl. 55 obch. zák., byl-li jen ve vnitřním poměru vůči principálu omezen jen na uzavírání menších obchodů.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1937, Rv I 90/37.)

Žalující firma se na žalovaném, který byl vedoucím prodejny Z. železáren v P., domáhá podle čl. 55, 298 obch. zák. náhrady škody v částce 1.509 Kč 60 h s přísl. a k odůvodnění žalobního nároku přednesla, že uzavřela se žalovaným prostřednictvím svého prokuristy K. objednávku na 8.000 kg litinových rour podle ceníku z roku 1921 se slevou 43% a na poklopy a mříže se slevou 20%. Tu objednávku však Z. železáreny nepřijaly, ježto žalovaný nebyl prý oprávněn uzavřítí objednávku. Žalovaný neupozornil zástupce žalující firmy na omezení svého práva a uzavřel objednávku bez výhrady. Žalobkyně musila pak nakoupiti jinde zboží za cenu vyšší o 1.508 Kč 60 h. Soud první stolice uznal podle žaloby. Odvolací soud zamítl žalobu a uvedl v otázce, o niž jde, v důvodech: Soud první stolice zjistiv, že žalovaný byl oprávněn uzavíratí závazně pro firmu Z. železáreny jen menší objednávky, že znamenal razítkem uvedené firmy a svým podpisem, že však veliké objednávky podléhaly schválení firmy, dospěl hledíc na to, že v souzeném případě jde o velikou objednávku, k závěru, že žalovaný — jenž objednávku žalující společnosti potvrdil, aniž vyhradil schválení firmou Z. železáreny — překročil plnou moc firmy mu udělenou a že tak se stal za to odpovědný podle čl. 55 obch. zák. Tento závěr prvního soudu odvolací soud neschvaluje. Soud první stolice nepřihlížel při posuzování věci k ustanovení čl. 47 obch. zák., podle něhož ten, kdo jest ustanoven k vedení obchodu nebo určitých druhů obchodů nebo k jednotlivým obchodům, má zákonnou plnou moc principála co do všech obchodů, které s sebou provozem takové živnosti obyčejně přináší. Je-li zjištěno, že žalovaný byl oprávněn k vyřízení objednávek menších, jest míti za to, že byl ustanoven k vedení určitých druhů

obchodů resp. k jednotlivým obchodům, a že měl proto plnou moc ve smyslu čl. 47 obch. zák. k vyřízení veškerých obchodů toho druhu resp. obchodů obyčejných spojených s provozem příslušné obchodní živnosti. K takovému provozu zajisté také patří vyřízení objednávek, týkajících se určité obchodní živnosti. Zákon tudíž neuznává omezení plné moci vnitřními předpisy, což jest z důvodů bezpečnosti obchodních styků nutné, neboť nelze od třetí osoby žádati, aby se obeznámila s vnitřními předpisy podniku, s kterým obchoduje. V souzené věci k tomu ještě přistupuje, že nebyla přesně určena hranice mezi obchody velkými a malými, takže jest omezení plné moci pro nepřesnost a neurčitost pokládati za neúčinné. Jednal-li však žalovaný jako zmocněnec firmy Z. železářny, vznikl závazek ze smlouvy pro uvedenou firmu a žalobní nárok z důvodu náhrady škody podle čl. 55 obch. zák. není oprávněn.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Je se především zabýváti otázkou, zda napadený rozsudek právem došel k právnímu úsudku, že žalovaný byl obchodním zmocněncem podle čl. 47 obch. zák. Nezáleží na tom, že žalobkyně v první stolici to výslovně netvrdila, ani že žalovaný v první stolici i v odvolání to popíral, neboť jde o právní úsudek soudu na základě skutkových tvrzení a skutkových zjištění, při čemž soud nemůže býti vázán právními názory stran. Nehledě však ani na to, právě žalobkyně v odvolacím sdělení trvala na tom, že žalovaný jest obchodním zmocněncem podle čl. 47 obch. zák. a že tedy právní názor projevený v rozsudku první stolice jest i podle jejího názoru správný, a nemůže se proto žalobkyně cítiti dotčenou, když oba nižší soudy se s jejím právním názorem ztotožnily. Mimo to však se žalobkyně dovolávala k odůvodnění svého žalobního nároku čl. 55 a 298 obch. zák. Čl. 55 obch. zák. předpokládá buď, aby někdo uzavřel obchodní jednání jako prokurista, nebo jako obchodní zmocněnec, aniž obdržel prokury nebo obchodní plné moci, aneb aby obchodní zmocněnec překročil při uzavření nějakého jednání svou plnou moc. Tvrdil-li žalovaný, že byl pouze úředníkem Z-ských železáren, není to na újmu právnímu názoru napadeného rozsudku, neboť i úředník může býti obchodním zmocněncem podle čl. 47 obch. zák. Obsah plné moci obchodní jest posuzovati dle čl. 47 obch. zák. podle toho, jak se projevuje na venek. Žalovaný byl ustanoven zástupcem Z. železáren pro vedlejší závod p-ský, řízený k prodeji výrobků železářny, a to jako vedoucí, a byl zmocněn k uzavírání menších obchodů samostatně. Je proto přisvědčiti správnému právnímu názoru soudu druhé stolice, že byl obchodním zmocněncem podle čl. 47 obch. zák. Při řešení právního nároku žalobního právem se pak napadený rozsudek zabýval touto předběžnou otázkou. Podle čl. 47 obch. zák. není rozhodující obsah dané plné moci, nýbrž zmocnění se vztahuje na všechna právní jednání, která s sebou obyčejně přináší provozování takovéto obchodní živnosti nebo

provádění takovýchto jednání. Správně proto soud druhé stolice usoudil, že omezení obchodního zmocnění žalovaného nemohlo míti účinku vůči třetím osobám, a tedy ani vůči žalobkyni, neboť nejenže rozdíl mezi velkými a malými obchody nebyl přesně vymezen, ale i s vedením podobné prodejny bývá obvykle spojeno též oprávnění k samostatnému uzavírání obchodů. Nebylo-li však omezení oprávnění žalovaného k uzavírání obchodů účinné vůči třetím osobám, šlo o závazné obchodní ujednání žalobkyně se Z. železárnami a nemůže to míti významu čl. 55 obch. zák. co do ručení žalovaného.

Čís. 16591.

Jednotlivé zákony o stavebním ruchu jsou samostatné a je proto posuzovati právní poměry z určité státní záruky výhradně podle toho zákona o stavebním ruchu, podle něhož byla záruka poskytnuta.

Jak knihovní věřitel, který poskytl povinnému zápůjčku, tak i Československý stát, který poskytl za ni záruku, jsou oprávněni k rekursu proti usnesení o rozvrhu přebytku výtěžků vnucené správy domu.

Anuity ze zápůjčky zaručené podle § 27 č. 1 zák. o staveb. ruchu č. 45/1922 Sb. z. a n. je při vnucené správě domu zapravovati především, buď přímo z výnosu domu, nebo z přebytků výtěžků vnucené správy, třebaže vnucená správa byla vedena k vymožení jakékoliv jiné pohledávky než státem zaručené.

(Rozh. ze dne 21. prosince 1937, R II 553/37.)

Srov. rozh. č. 8301 Sb. n. s.

Exekuční soud rozvrhuje přebytky výtěžků vnucené správy realit, zapsaných ve vložkách č. 567, 569 a 570, za správní období od 1. ledna 1936 do 31. prosince 1936, přikázal z jednotlivých vložek částky 1.266 Kč 79 h, 2.091 Kč 62 h a 1.866 Kč 34 h firmě V. jako splátky na její knihovní pohledávku 54.450 Kč 30 h s příslušenstvím, nepřikázav nic Spořitelně v Z. na požadované anuity ze zápůjček zaručených státem podle zákona o stavebním ruchu č. 45/1922 Sb. z. a n. podle prováděcího nařízení č. 191/1921 Sb. z. a n. Rekursní soud k rekursům Československého státu (správy sociální péče) a Spořitelny v Z. přikázal uvedené částky na dlužné anuity stěžovatelce Spořitelně v Z. Důvod y: Závazek z převzaté státní záruky podle § 29 č. 3 zákona č. 45/1922 Sb. z. a n. záleží v tom, že stát zaplatí schodek i s úroky z prodlení až do skutečného zaplacení a s jinými náklady s vymáháním spojenými, bude-li dům vzat do vnucené správy, a nestačí-li jeho výnos, aby byly uhrazeny závazky převzaté dlužníkem podle dlužního úpisu. Nezáleží na tom, vede-li exekuci vnucenou správou nemovitostí, na níž jest zajištěna státem zaručená zápůjčka, věřitel této zápůjčky, či jiný věřitel. Neshledává tudíž rekursní soud správným